

INSCHRYVINGSPRYS

Voorop betaelbaar van vier tot vier maanden.

Voor de Stad fr. 1-50
Voor den buiten " 1-75
Voor 't vreemde " 2-25
Per maand voor de stad alleen " 0-58

HET WERKVERBOND

BEKENDMAKINGEN

De bekenkmakingen betalen 10 centim den drukregel. Gewoone voorwaarden voor de Notarissen, Ambtenaren, enz.

Prys van een nummer 10 Centimen.

Volksblad voor Handel en Nyverheid, Stielen en Ambachten.

VERSCHYNT EEN MAEL IN DE WEEK: DE ZATERDAG.

Brieven, Bekendmakingen en alle hoegenaemde Artikels ten langsten Donderdag noon, vragtury toe te zenden: in den Estaminet den PRÉ-AUX-CLERCS, by het Groot-Vleeschhuis, 24, te Gent. — Men kan zich Abonneren op bovengemeld adres en op alle Postbureelen.

YZERENWEGEN. — VERTREKUREN.

OCTOBER 1861.

De Konvoijen met een * geteekend, zyn Expressreinen van eerste klas, degene met ** van eerste en tweede klas.

Brussel, langs Mechelen. 3-00 8-55**
Brussel, langs Denderleeuw. 7-00 11-45 2-20 3-00 7-40
Mechelen, Antwerpen. 5-00 8-55** 11-45 2-20 3-00 7-40** Mechel.
Lier. 5-00 2-20
deurdermonde. 3-00 7-00 8-55** 11-45 2-20 3-00 7-40
Aelst. 7-00 11-45 2-20 3-00 7-40

Lokeren. 5-00 7-00 11-45 3-00
Nin., Geerardsh. Less., Aeth. 7-00 1-25 langs Doornik. 3-00 7-40
Brugge, Oostende. 6-15 9-15 1-50 4-55* 6-55
Kortryk, Moskr., doorn., Ryss. 6-00 9-20 1-25 4-40 7-10
douai, Atrecht, Amiens, Parys. 6-00 9-20* 1-25** 4-40
Kales. 6-00* 9-20 7-10*
Bergen, Quievrain. 7-00 1-25 langs doornik. 3-00
Manage, Charleroi, Namen. 7-00 1-25 langs doornik. 3-00
Leuven, Thienen, Luik, Verv. 3-00 8-55* 11-45 2-20 3-00 Thien. 7-40**
Landen. 3-00 8-55* 11-45 2-20
Kenlen, Aken. 3-00 8-55* 11-45 Aken 7-40*
Gladb., duss., Cref. Ruhrort. 8-55*

LAND VAN WAES.

Van Gent naer Antwerpen . . . 6-40 9-00** 10-20 2-50** 4-20 7-00**
Van Antwerpen naer Gent . . . 5-50 8-50** 10-50 2-50** 4-50 7-00**

EECLOO.

Van Gent naer Eecloo. 7-55 10-00 3-55 8-40
Van Eecloo naer Gent. 5-25 8-15 12-50 5-40

VAN GENT, LANGS AUDENAERDE, OP SAINT GHISLAIN.

Van Gent, langs Audenaerde, naer St. Ghislain. . . 6-25 10-45 7-20.
Van St. Ghislain, langs Audenaerde, naer Gent. . . 5-20 10-55 3-00.

STAETKUNDIG OVERZIGT DER WEEK.

Het merkwaardigste feit is ons land is, dat het nieuwe Handels-traktaat, met Frankryk gesloten, den 1° october in werking is gekomen. Binnen kort zal men in onze nyverheids- en handelswereld de gelukkige gevolgen ondervinden van dien min belemmerden handel, en waerschyntlyk zullen velen, door eigen ondervinding, terug komen van hunne vrees en vooringenomenheid tegen de hervorming der Douanen-tarieven, welke nog hemelbreed verschil van den wezentlyken Vryhandel.

De geutsche fabriek-wevers zyn verleden zondag in meeting vergaderd geweest, in dewelke hun den goeden raad is gegeven van noch voor noch tegen het handels-verdrag met Engeland verzoekschriften te onderteekenen. Hoe min de werklieden zich met politieke zaken bemoeijen, vooral met degenen welke ze niet verstaan, des te beter voor hun eigene belangen.

In eene vergadering van Vlamingen van alle staetkundige denkwyzyn, verleden maendag in de afspanning *De Halve maen*, hier in stad gehouden, en waer meer dan honderd vyftig personen, waeronder veel kiezers, vereenigd waren, is er een bepaeld bestuur gekozen voor de hoofd-afdeeling van den *Gentschen Vlaemschen Bond*.

Men zal verder het verslag van het verhandelde in die vergadering aantreffen.

De politiekers hebben nu allen hunne loerglazen en verrekkyers gerigt naer het kasteel van Compiègne, alwaer Wilhelm I, koning van Pruisen, en welligt ook Willem III, koning van Holland, morgen, zondag, een bezoek zullen brengen aan Louis-Napoleon.

Uit die samenkomst worden groote gevolgen verwacht, die gewigtigen invloed kunnen hebben op den staetkundigen toestand van Europa.

Louis Napoleon is woensdag in Parys terug gekomen uit Biarrits, en heeft aenstonds eenen grooten Minister-raed be-roepen en voorgezet.

Luidens de voorop aengekondigde berigten van den londener *Morning-Post*, zou er in dien raed eene bepaeldelyke beslissing worden genomen over het Romeinsche vraagstuk.

Men begrypt dus, met welk ongeduld iedereen beziel is om iets of wat van de besluiten te vernemen, aldaer genomen, en van dewelke welligt het behoud van den europischen vrede, of wel een nieuwe bloed- en geldverslindende oorlog kan afhangen.

Ongetwyfeld is in dien Minister-raed ook vastgesteld geworden, over welke punten te Compiègne met den Koning van Pruisen onderhandeld zal worden.

De engelsche vloot, ten getalle van elf oorlogschepen, is wederom in de Golf van Napels verschenen, en schynt voornemens aldaer te overwinteren.

Z. H. paus Pius IX heeft den 30 september den kardinaels-hoed overhandigd aan de nieuwe prins der kerk, en daerna een Consistorie gehouden, waerin vyf nieuwe bisschoppen zyn benoemd.

KARL-LUDWIG SAND.

4^e VERVOLG. — ZIE N° 59.

De vruchtbaerdichter, die Duitschland's tooneelen zoo vele jaren met de voortbrengsels van zyn onuitputtelijk vernuft verrijkt had, en van wiens tooneelstukken de meesten in de andere talen zyn overgebracht, en alom met genoegeen vertoond en gezien waren, was nu op eenmaal van 's werelds schouwtooneel verdwenen, en in den nacht des eeuwigen zwijgens verzonken. Menig eenen haet had hy op zich geladen; over vele zaken had hy met bitterheid gesproken; eene menigte van schryvers hadden ten doel aan zynen spotlust gestaen, en over de Universiteiten en de studerende jeugd had hy zich zoo scherp uitgelaten, dat zy onmogelyk zyne vrienden konden zyn. Doch op deze wyze zyn leven te eindigen! de vruchtbaere dichter, de zorgvuldige echtgenoot, de vader van eene talryke familie was een beter lot waardig geweest.

Het is algemeen bekend, hoe spoedig de tyding van deze bloedige gebeurtenis zich tot in de verafgelegenste landen verbreidde, en alle nieuwstydingen stof tot schryven gaf. Vele berigten wegens Sand waren tegen elkander aanlopende. Zy, die den jongeling na zyne gevangenneming omringden, zyne regters, de geestelyken, de geneesheeren, en zelfs zyne bewakers werden al zeer spoedig door eenen eed verpligt, om niets hoegenaemd van hem te verhalen, en noch van hetgeen hy zeide, iets te laten uitlekken, en van daer deze tegen elkander aanlopende geruchten. Eventwel zoo veel konde men uit alles opmaken, dat de gevangene by al zyn lyden, en de smarten die hem zyn wond veroorzaakte, steeds geduldig en vriendelyk was, en dat hy het medelyden en de deelneming van allen, die hem omringden, tot zich had getrokken.

De H. Vader heeft, by die gelegenheid, eene allocutie gehouden, in dewelke Hy zich bitter beklagde heeft over de verbanning van den kardinael-aertsbisschop van Napels, en van den apostelyken legaat in Nieuw-Grenada.

De beruchte pater Passaglia was in Rome aengekomen, om zich te verantwoorden.

In Hongarie nemen de zaken eene ernstiger wending. De komitaten zyn er onthouden, en derzelve byeenkomsten worden door de gewapende magt belet. Sterke patroeljen doorkruisen de hongaersche hoofdstad Pesth. De palatyn heeft het komitaets-hotel verlaten, gevolgd door meer dan 5,000 personen. Voor het paleis van het Obergespann heeft de heer Pokai hem toegesproken; de expalatyn heeft die redevoering beantwoord. Het volk is daarna uiteen gegaen, zonder buitensporigheden te bedryven.

Graef Carolyi weigert in bediening te blyven. Het zegel des komitaets is neergelegd in het nationaal Museum.

Officieren, met den blanken degen in de hand, hebben de leden des komitaets den ingang tot de vergadering belet. Op versehedene punten der stad zag men samschelingen van volk.

In Polen gaen de kiezingen zonder wanorders voort. Al de patriotten die zich aanbieden worden gekozen. De geestelykheid werkt er vereenigd in 't belang der nationale party.

BETREKKINGEN.

Tusschen Meesters en Werklieden

I.

Een groot en helangryk punt in de behandeling der maetschappelyke vraagstukken, tot heden door onze dagblad-pers schier nog niet aengeroerd, is ongetwyfeld de betrekkingen tusschen meesters en werkers.

De landbouw, die ten onzent reeds het voorbeeld heeft gegeven van het juiste begrip der voordeelen, welke spruiten uit de vrye verwisseling der produkten of het onbelemmerde handels-verkeer tusschen de verschillende volkeren, is, onder opzigt van de betrekkingen tusschen grondeigenaers en pachters, de nyverheid verre vooruit; immers in Belgie, Engeland, Holland en Frankryk.

Voorheen was overal, zoo als onlangs nog in Rusland, de boer, zoo niet het lastdier, dan toch eene soort van dienstbare knecht van zynen landheer of grondeigenaer, die als onbepaalde meester, soms als dwingeland, over hem heerschte; voor wien hy, zonder vergelding, hand- en spandiensten moest verrigten, en daervoor op den hoop toe dikwyls nog mishandeld werd.

Het geheugt ons nog, uit onze kinderjaren, in de Ryn-provincie, waer de graven en barons uitgestrekte

grondgoederen bezitten, pachters gezien te hebben, *helfters* genaemd, omdat zy 's jaarlyks de helft van den opbrengst hunner landeryen, als pacht aan den eigenaer moeten geven, die hunnen heer maer durften toespreken met gebogen knie, en onder den titel: *uwe genade!!*

Die onwaardige en den mensch vernederende laegheden zullen waerschyntlyk thans, dank aan het onderwys en de beschaving, voor het grootste deel ook aldaer reeds verdwenen zyn. Immers heeft zelfs de keizer van Rusland, onder dit opzigt het meest verachtterde land van Europa, de noodzakelykheid gevoeld, den eerst *dienstbaren* boer, voortaan als *vry man* te verklaren, zoo dat deze aldaer nu ook het vooruitzigt heeft, een welvarende pachter, en, by vlyt, orde en spaerzaamheid, eenmaal zelf grondeigenaer te worden.

In ons land, even als in Engeland, Holland en Frankryk, zyn de betrekkingen tusschen eigenaers en pachters, over het algemeen, op eenen gewenschten voet. De goede boer wordt thans geacht en regtmatic hoog geschat als een van de nuttigste leden der maetschappy, als voortbrenger van ons voedsel en van de grondstoffen voor de nyverheid.

Beiden, eigenaer en pachter, begrypen nu, en weten by ondervinding, dat uit de vriendschappelyke samenwerking het grootste voordeel geboren wordt, te weten: de verbetering der landeryen door doelmatiger bewerking en bemesting; by gevolg de vermeerdering der produkten; hoogere winsten voor boer en heer; aangroei van den nationalen rykdom.

Talryke groote grond-eigenaers, vooral in Engeland, Vlaenderen en Brabant, getroosten zich zelfs persoonlyke opofferingen, om hunne pachters behulpzaam te zyn by de doelmatiger inrigting hunner stallen, in de verbetering der vee-kweekery, de drooglegging der natte gronden, het aanschaffen van verbeterde landbouw-werktuigen, de aanwinst van nieuwe zaden, enz. De uitbreiding der landbouw-genootschappen, in de steden en ten platten lande, oefent daerop den gelukkigsten invloed uit. Vlaenderen kan hiervoor ten toonbeeld strekken.

Doch, wat de groote grondeigenaers hier zoo wel begrypen, schynt voor velen onzer groote nyveraers nog een duister gedacht te blyven. Zeggen wy het ronduit: de betrekkingen tusschen meesters en werklieden zyn heden, over het algemeen, nog op verre na niet, wat zy zouden behooren te wezen, onder maetschappelyk opzigt en in het belang van beide standen.

Dit zullen wy in volgende artikels door feiten duidelyk aentoonen.

doen, waer zoude dan het vaderland blyven. Nog twee broeders en zusters allen regtschapen en edel, blyven u over."

Men kan zich verbeelden, welke droefheid het hart der ouders en der bloedverwanten van Sand doorgriefde, toen zy het ontzettend berigt kregen van hetgeen er in Manheim was voorgevallen. Doch niettegenstaande bleef de ongelukkige dweeper steeds dierbaar en onvergelyk voor het hem zoo teederbeminneend moederhart.

Eindelyk kwam het zoo ver, dat tusschen den gevangene en zyne ouders brieven mogten worden gewisseld.

Ondertusschen naderd elken oogenblik de dag, waerop het lot van den ongelukkige beslist zoude worden, met rasse schreden. 'Zyn lot was geworpen, en, helaes! het was uit zyne eigene handen gevallen. Eene menschelyke magt was niet in staet om zyn leven te behouden, en hem aan zyne ouders, aan zyne edele bestemming en aan zich zelven terug te geven.

Maer wanneer men de vastheid des karakters van Sand, en welke hy zoo wel voor zyne daed, gedurende den tyd dat hy met zyn voornemen zwanger ging, als na het volvoeren van dezelve, steeds betoond had, in aanmerking nam, dan konde men geene kleinmoedigheid van hem verwachten. Integendeel, het was te voorzien, dat de tyding, dat zyn lot beslist was, hem welkom zoude zyn, en dat hy gaerne een leven zoude willen verliezen, hetgeen hem niet anders dan onophoudelyk lyden aanbod.

Zoo lang zyne verhooren geduurd hadden, en aldus eenen tyd van veertien maanden lang, had hy zyn ziekbed niet kunnen verlaten, en steeds had hy geweldige pynen geleden; want de wond, die hy zich zelven in de borst had toegebracht, was van zoodanig eenen aert, dat hy zich in zyn bed niet konde verleggen, zonder de hevigste pynen te gevoelen. Ook hadden de geneesheeren en wond-arsten, reeds by het eerste onderzoek, zyne wond voor ongeneeselyk verklaard, en alleen door de geneeskundige kunstbewerking, die hy reeds in den aanvang onderging, en die hy met zeer veel sterkte van ziel verduerde, was het mogelyk geworden dat hy thans nog in leven was.

De Gevangen Gentsche Wevers.

Men is reeds bezig met maatregelen te nemen tot verzachting van 't lot der ongelukkige en schuldelloze vrouwen en kinderen der gentsche werklieden, die ongenadig achter de grendels gehouden worden, terwijl de walsche belhamels dadelyk op vrye voeten werden gezet.

Bravo! Dat al de Vlamingen een penning, hoe klein ook, bybrengen om de huisgezinnen der gentsche broeders te redden, en... zy zullen de koninklyke genade kunnen derven; want eene genade, die zoo lang moet afgesmeekt en afgebeden worden, heeft haer grootmoedig karakter verloren.

Helpt u zeven, zoo helpt u God, staet er geschreven. Welnu, dat de Vlamingen zich zeven helpen (en dat kunnen zy), en ze ze zullen het schandmerk der grootste vernedering niet op 't voorhoofd moeten dragen. Immers weten zy nu wat onderscheid er by hooger hand gemaakt wordt tusschen eenen Wael en een Vlaming?!

(Grondwet.)

De gemoederen, zoo wel buiten als binnen de stad Gent, zyn allen ter gunste van de ongelukkige veroordeelden.

Men vraegt, waarom de Regering onzer stad niet sedert weken het initiatief genomen heeft om genade voor hen te vragen? Of durven onze Stadhuisheren zich, door hunne weinig edelmoedige stilzwijgendheid, tegen de algemeene denkwijze verklaren?

Het smeekschrift van den Nederduitschen Bond ten voordeele der gentsche werklieden, aen den Koning gerigt, heeft indruk gemaakt; de fransche dagbladen bespreken het, en drukken den wensch uit, dat er eindelyk aen de regtvaardige vraag moge toegegeven worden. Men kan moeilyk die strengheid goedkeuren, als er den Wael, aen hetzelfde feit pligtig, reeds van over langvergiiffenis werd gesproken. De Economist denkt er ook zoo over, en opent eene inschrijving, om de familiën ter hulp te komen, welke door het gevangenhouden der vaders in de diepste en verschrikkelijste armoede zyn gedompeld. De berigten over de huise-lyke ellende van die familiën, zouden het hart van medyden doen breken.

De Katoen-handel.

In de fabriek-gewesten van Europa, zelfs in Engeland, begint nu ernstige vrees te heerschen voor gebrek aen katoen-wol, ten gevolge des binnenlandschen oorlogs tusschen Zuid- en Noord-Amerika. By gevolg voorzien sommigen reeds den opslag der katoenen garens en geweefels en, wat nog erger zou wezen, eene gedeeltelyke werkstaking in de katoen-fabrieken.

In der daed: de havens der Zuidelyke Staten, zoo wel die van nieuw-Orleans als van Mobile, Charleston en Savannah, uit dewelke de katoen-wol, even als veel tabak en ryst, naer Europa wordt overgevoerd, zyn door de zeemagt van den noordelyken amerikaenschen Bond ingesloten of geblokeerd: by gevolg kunnen zy den ons benoodigten voorraad, op dezen oogenblik, niet verzenden.

Sommige dagbladen hebben beweerd, dat de fransche regering geneigd zou wezen, den nieuwe Zuidelyken Bond van Amerika als onafhankelyk en Staet van 't Noordenteerkennen. Tot heden kan men aen dat gerucht geen geloof slaen, aengezien Louis Napoleon er zich meer dan tweemaal zal op bepeinen, alvorens zich in eenen zeeoorlog met het sterke Noord-Amerika te wikkelen. Ook zou, in zulk geval het verblyf van prins Napoleon in dat overzeesche gewest eene waerachtige verraderij genoemd mogen worden.

Doch, mogte die erkenning ook door Frankryk gedaan worden, dan zouden wy, even als de Engelschen zelve, in plaats van te Liverpool, de ons benoodigde katoen-wol te Havre, dus digter by, ons kunnen aenschaffen. Frankryk zou in zulk geval, de kastanjen voor Engeland uit de heete asch trekken.

Een stellig feit is, dat de zendelingen van den nieuwen zuidelyken President Jefferson-Davis sinds eenigen tyd schier hemel en aerde bewegen, om de regering van den Zuid-amerikaenschen Bond in Parys en Londen te doen erkennen.

In de laetstgenoemde hoofdstad zullen hunne poogingen niet gelukken. Voor geengeld ter wereld, zou Engeland den zeestryd thans willen voeren tegen Noord-Amerika.

De groote zaak blyft derhalve, te weten: of de uitvoer van katoen, tabak, ryst, enz., uit de zuidelyke havens verloren of belemmerd kan blyven.

In dit geval zullen waerschyndlyk Frankryk en Engeland vereenigde poogingen aanwenden by de regering van Noord-Amerika, ten einde de grondbeginselen der vrye handelaert in oorlogstyd te doen gelden, zoo plegtig aenvaard op het paryzer Kongres des jaers 1856.

In afwachting van zulke bemiddelende en vreedzame tusschenkomst, mag men de geruststellende verzekering geven dat er tot heden nog geen gebrek aen katoen-wol bestaat. Geheel de opbrengst van den laetsten oogst was naer Europa overgevoerd, voor de binnenlandsche oorlog in Amerika was uitgebroken.

Zonder moeite kan men overigens begrypen, dat de plan-

ters en de regering der Zuidelyke Staten gedurende zes maanden of langer niet zullen blyven zitten met geene winstgevendende grondstoffen, welker verkoop duizend tot twaalfhonderd miljoen francs in hunne kassen moet doen vloeijen; duert de oorlog ook voort, dan hebben zy immers nog meer behoefte om ten allen pryzen te verkoopen, aengezien het geld de ziel van den oorlog is.

Wat den oogst des loopenden jaers betreft, in gewoone tyden wordt die naer Liverpool maer overgevoerd in het begin der december-maend. De stock of voorraad katoen in Engeland heeft derhalve tot heden nog niets geleden ten gevolge van den blokus der zuidelyke havens, en er is weinig aen gelegen, of de opbrengst van den nieuwen katoen-oogst een drie- of viertal maanden ter plaetse der produktie blyft, of dat die in de europische stapelhuizen opbewaerd ligt.

Alles doet derhalve voorzien, dat men nog volstrekt niet te vreezen heeft voor gebrek aen katoen-wol. In geval Frankryk en Engeland zich ook met de zaak niet zouden bemoeijen, en de Zuidelyke Staten bemerkte dat zy door die twee Zee-Mogendheden niet erkend worden, zullen de produkten dier gewesten, zoo rap als veilig, langs de binnenlandsche stroomen en spoorwegen vervoerd worden, aen den blokus ontsnappen, en in genoegzame hoeveelheden ter markten van Liverpool en Havre worden aangevoerd.

(B. C.)

Gedwongen Arbeid der Soldaten.

Men leest in den Economist belgie:

« Onlangs de Antwerpsche versterkingen bezoekende, vroeg ik my zelve, in name van welk regt en van welke grondbeginsels men de milicianen dwong, om er aen te arbeiden.

» Ik denk niet dat de Grondwet of de wetten op de milicie aen 't Goevernement het regt geven, iemand, wie het ook zy, te dwingen ten profyte van iemand te werken.

« De pligten der milicianen bestaan in het leeren der wapen-oefeningen of in 't optrekken tegen de aanranders des lands of tegen de schenners onzer wetten of vryheden; wanneer zy hun nieuw beroep hebben aengeleerd, is het de gewoonte hen naer hunne haerdesteden terug te zenden, waer zy hun ambacht leeren. In plaats daarvan, dwingt men nu den loteling zich in den dienst te stellen der ondernemers van openbare werken, welke ook hun bedryf, hunne smaak of geschiktheid zy.

« Dit is een wezentlyk gedwongen werk, een als hetwelk men den dienstplichtigen of slaven oplegt.

« Wat in Belgie omgaet, heeft veel gelykenis met hetgeen in Rusland geschiedt, waer de kolonels hunne mannen verhuuren aen de pachters of nyveraers der omstreken, mits eene zekere som per man, die zy eenvoudig weg in hunnen zak steken. Hier heeft men 't middel gevonden om zich werklieden aen verminderden prys aen te schaffen.

« Waervoor doet men niet liever coolis uit Indie of China komen? Had ik eenen zoon onder de wapens, ik zou de regtbanken laten beslissen over het punt, of onze wetten de herinvoering van den gedwongen arbeid toelaten, zonder voorafgaende veroordeeling door een jury.

Vlaemsch in 't Justicie-Paleis.

Dynsdag morgen laetst, om 8 ure, stond een groote hoop volks, samengesteld uit werklieden en kleine burgers, by den sy-ingang van het Justicie-paleis, alhier, te zien op eene breede reeks gedrukte en bezegelde papieren, en zy lieten daerby in krachtige woorden hunne afkeuring hooren omdat al die stuks in de fransche taal opgesteld waren.

Het was inderdaed ook de moeite waard! De gezegelde berigten westwestie moeten dienen om de zeer talryke erfenamen van wylen den heer Verschueren, te Lemberge, in te lichten over hunne al- of niet toelating ter erfenisse, en verreweg de meesten dier belanghebbenden behooren tot den nederigsten stand, en zyn dus menschen die geen enkel woord fransch verstaen.

De arme lieden stonden op het zegel te kyken gelyk een uil op eenen kluit, en — wy hoorden een wyveken roepen: « Ziet daer op welke wyze men ons uit de erfenis sluit: men hangt een fransch plakaet uit, waer zy weten dat wi geen zier wys kunnen uit worden. 't Is schande! »

De redenering dier arme vrouw was wel niet den nagel op den kop slaen, maer wat de verontwaardiging van haer en haers gelyken betreft, wy begrypen ze, en keuren ze goed. Is hier het uitsluitend gebruik van de vreemde taal geene schreeuwende onregtvaardigheid, geene bittere spotterny met den kleinen burger en werkmans? (B. C.)

Openbare Benoemingen.

Wy vinden in den Journal des Economistes de volgende regelen van prins Michaël van Servie, en deel makende van eene merkwaardige redevoering, door dien verstandigen Vorst uitgesproken.

« De openbare bedieningen moeten by ons niet langer beschouwd worden als slechts een gemakkelek middel van bestaan, gelyk zulks tot heden heeft gehad. Ik heb de klaerste bewyzen in handen van de manier, op welke veel perso-

en hy zeide onder anderen, dat hy zich in God met kracht zoude wapenen, en dat onder alle menscheleke leed hem niets zwaerder toescheen, dan zonder het vaderland te leven, of voor het heil der menscheleke nuttig te kunnen zyn. Dat hy de poorten der Ewigheid vrylyk en welgemoed zoude intreden, en dat de dood hem welkom was, dewyl hy door Gods hulp de noodige kracht in zich gevoelde om te sterven, zoo als men behoort te sterven.

Men zeide nu dat het hem thans vry stond om bezoeken te ontvangen, en daer toe betoende hy zich dan ook niet ongenegen, hetwelk dan ook geschiedde, want velen waren nieuwsgierig om den jongeling die zulk een algemeen belang verwekte, te zien.

Op de vraag van den stads-direkteur Von Jageman, of hy niet eenen geestelyken verlannde, om hem tot zynen overgang in de eeuwigheid voor te bereiden, antwoordde hy, dat dit niet noodig was; dat hy tyds genoeg had gehad om zich tot dezen stap voor te bereiden, en dat hy met den Hemel reeds lang verzoend was.

Eventwel gaf hy zynen wensch te kennen dat, gedurende zyn weinige levensdagen, want zyne teregtstelling was op zaterdag den 20 mei bepaeld, behalve de hofprediker Katz, ook de gereformeerde predikant Karbach, dien hy in Erlangen had leeren kennen, hem nu en dan een bezoek zoude geven. Dit verzoek werd zeer gewillig toegestaan.

Toen de heer Jageman en de overige heeren vertrokken waren, schreef hy met eene zigtbare aendoening eenen afscheidsbrief aen zyne ouders. Het was drie dagen voor zynen dood, toen hy denzelven voleindigde, en vyf achten het niet ongepast dezen brief hier eene plaats in te ruimen. Dezelve was van den volgende inhoud:

Manheim, den 17 mei 1820.

« Dierbare Ouders, Broeders en Zusters! »

« Myn laetste brief zal u door de groothertogelyke kommissie worden medegedeeld. Ik beantwoord daer in uw schryven, en zal u, ten aanzien van mynen toestand trachten te troosten; daerdoor, dat ik u den staet van myne ziel zal poogen af te schilderen, zoodanig als hy is. Het gebrekkige

nen de openbare bedieningen beschouwen; de eene vraegt eene plaats, omdat, zegt hy, zyne slechte gezondheid hem niet toelaet iets anders te verrigten; een andere omdat hy verlegen is met de kenze van eenen staet; een derde, omdat hy slechte zaken heeft gedaen in zynen handel, enz. Het is volstrekt noodig dat deze noodlottige ziekte by ons verdwyne; want, behalve de moeilykheid om de lasten van de schatkist te vermeerderen, dat van zekere lieden hunne zaken of werken te doen verwaerloosen om achter bedieningen te loopen, waervoor zy niet bekwaem zyn, waer er nog een der grootste kwalen te vreezen die een Staet hebben kan, namelijk die van slecht gediend te zyn. Zy verkeeren in eene groote dwaling, die denken dat men eerst zyn land wel doet, als men er bedienend van is. Daer zyn nog veel andere middels om aen een land diensten te bewyzen, en deze diensten zyn des te loffelyker en grooter voor dengene die ze bewyst, wanneer hy geen loon ontvangt. De middels, welke wy bedoelen, zyn onbetwistbaer de landbouw, de weekwek, de hand-gedaden en, in 't 't algemeen, de arbeid.

Handeis-Verdrag met Frankryk.

De Moniteur bevat een dekreet van 1 oktober, meldende dat de havens van Marseille, Bordeaux, Nantes, Rouen, Havre, Dieppe, Boulogne, Kales, Duinkerken en de douaen-bureelen van Toerconje, Robaesi, Ryssel, Valenciennes, Mulhausen en Lyons voor den invoer des belgieschen of engelschen oorsprong, kunnen niet meer, hetzy langs zee of langs het land, ingevoerd worden, dan langs de bureelen welke voor den invoer der hier volgende belgiesche of engelsche produkten geopend zyn.

Onder de koopwaren, welke op meer dan 20 fr. per 100 kil. getakseerd zyn, bemerkt men: de rydtuigen, speelkaerten, bitterpeen, voorwerpen der messenakery, werken in vellen of leer, werken in gemengd of enkel paerds- en koehair, scheikundige voorwerpen, gewoone zeep, bekers in witte of gekleurde kristallen, vensterglazen, gekleurde of geslepen glas, horlogie- en brilglazen, niet genoemd glas; alsook de zee-vaertuigen, kielen van zee-vaertuigen, rivierschuiten en eindelyk garens van kemelsluis.

Ongeluk op den Noorder-Yzerenweg.

Den 27 september, om 10 ure des avonds, is de trein van Parys, naer Dammartin rydende, op eenen trein, van Ryssel komende, geloopen. Vyf reizigers van den eersten trein zyn gedood, drie gekwetst en vier hebben kneuzingen ontvangen.

De hier eenige byzonderheden over die nieuwe ramp: De trein n° 179 van Parys naer Dammartin vertrekende, was aen eene verdeling van den weg gekomen, toen de trein-geleider een konvooi, van Amiens naer Parys rydende, in de rigting waer hy zich met zyn konvooi bevond, zag komen. Hy zag het nakend gevaer en de groote ongelukken die er gingen uit voortspruiten. Hy gaf zoo veel stoom als hy kon, om te kunnen voorby den weg zyn, eer het konvooi van Amiens er aen was. Maer nauwelijks had hy eenen kleinen afstand afgelegd, als de trein van Amiens op den trein van Dammartin stootte, en vyf wagons omverwierp. De machienist, die door zyne tegenwoordigheid van geest belet had, dat de twee stoomtuigen op elkander liepen, werd op den weg geworpen, maer bekwaam geen erge wonden. De trein van Amiens ging dus letterlyk dwars door den trein die van Parys kwam.

Men kan over de yselykheid van een dergelyk ongeluk oordeelen. Spoedige hulp werd er aengebragt. Eenige der gekwetsten werden naer Parys gevoerd; anderen werden naer het hospitaal van Lariboisiere gebragt. Het getal dooden is tot heden vyf ongelukkiglyk zyn er verscheidene gekwetsten, die het getal slagtoffers zullen vermeerderen.

Op eenen der wagons, zegt men, was er eene aenzienlyke som geld van den Staet. Het schynt dat het geld op den weg verspreid lag.

De keizerlyke prokureur heeft zich ter plaetse gegeven om een onderzoek in te rigten.

VLAEMSCH-VERBOND.

Wy deelen hier een kort verslag mede der vergadering, op uitnodiging der voorloopige kommissie van het gentsche Vlaemsch Verbond, verleden maendag gehouden in de Halve Maen, te dezer stede.

De aanwezigen waren nog talryker dan te voren.

Na eenige bemerkingen, verklaert de vergadering eenstemmig dat zy, na hetgeen op 9 september laetst ter zaal Fauconnier gebeurd is, de besluiten, op die tweede algemeene zitting zoo onregelmatig genomen, niet aenzien kan als de wettige uitdrukking van den vryen en ryp overlegden wil van al de bytreeders tot den Vlaemschen Bond. Het werk dus der eerste algemeene vergadering voortzettende, rigt zy zich in als hoofd-afdeeling van den Vlaemschen Bond te Gent.

Maer meteen ook herkent de vergadering de noodzakelykheid en de pligt des Vlamingen, om op eene voor allen waardige wyze, de eendragt te herstellen, en geeft vol-

van al het aerdsche is my bewust; ik beschouw het van eenige waarde, voor zoo verre als het tot het noodige voor den levenden mensch behoort, doch ik veracht het, ten aanzien van den geestelyken, den innigen mensch. Ik ken het onstoffelyke, het vrye, dat alleen in staet is om onze zielen te voeden. Met een woord, ik tracht u te troosten, met de verzekering, dat ik, gedurende al myn lichamelik lyden en droefheden niet heb opgehouden de gevoelens en de grondstellingen aen te kleven, waervan ik u zoo dikwerf in vroegere tyden heb geschreven. Ik heb dezelve bewaerd, en zy zyn dezelfde gebleven.

» Ik had deze verzekering niet behoeven te geven om u gerust te stellen, want gy begeerdt nimmer anders van my, dan dat ik God voor myne oogen en in myn hart zoude hebben, en gy zegt onder uwe leiding dat ik acu uwen wensch voldeed, en dat deze grondstelling myn eigendommelyk gevoelen werd, waardoor ik naer de zaligheid poogde te streven.

» Zoo is God dan ook thans in vrede met en by u, daer ik u beden, na het hooren voorlezen van myn doodvonnis, zelf het berigt van mynen aenstaenden dood mag geven. Ik sterf gewillig en gaerne, en God zal my de kracht schenken om te kunnen sterven zoo als men sterven moet.

» Hiermede hoop ik u wegens alles volkomen gerust gesteld te hebben, en ik wensch dat gy, zoo ik het altyd als de menscheleke bestemming op deze wereld beschouwd heb, in vreugde, in onvergankelyke geestelyke vreugde, uwe dagen op deze aerde, tot aen het einde zult mogen doorbrengen, tot dat wy, die elkander ook hier niet vreemd zyn, in eene toekomstige zielsvereeniging, met nieuwe krachten, voor eeuwig zullen vereenigd worden.

» Even zoo als ik leefde, zoo lang als ik my zeven gekend heb, in verlangende vrylykheid, die in de mannelyke jaren tot eene standvastige vreugde der vryheid zich verheft, zoo ga ik thans myn einde te gemoet.

» God zy met u en met my.

» Uw Zoon, Broeder en Vriend!

K. L. Sand.

(Wordt voortgezet.)

Voor het overige had Sand zich gedurende den ganschen tyd zynen gevangenis, bedaerd en stil gedragen; hy was met de grootste zorg en opmerkzaamheden behandeld en de kommissie van onderzoek die hem ontbarend malen verhoorde, zoo dikwyls als zyne krachten het toelieten, had hem steeds met zachtheid en toegevendheid behandeld. Hy zelf had geen berouw van zyne daed, want hy beschouwde dezelve als verdienstelyk, en dus was zyn gemoed steeds bedaerd en gerust gebleven; nooit was er eene klagt over zyne lippen gevloeid, en steeds toonde hy de grootste onderwerping aen zyn lot. En dit alles heeft ontegenzeggelyk veel toegebragt om hem in het leven te behouden.

Den 13 mei was de dag, waerop hem zyn doodvonnis werd aangekondigd. De stads-directeur Von Jageman, die reeds te voren aen het hoofd der kommissie van onderzoek gestaan had, vergezeld door twee leden van den stedelyken raad en door eenen stads ambts-actuaris, trad des morgens om tien ure in zyne gevangenis.

Sand zat in dezen oogenblik in eenen leunstoel, weinige schreden van zyn bed. Daer men hem altyd met de grootste menschlievendheid had behandeld, was het natuerlyk dat men hem in dezen beslissenden oogenblik geene mindere verschooning zoude bewyzen. Sand begreep terstond, welk oogmerk de komst van deze heeren had, en verzekerde dat hy op alles was voorbereid, en alles met bedaerdheid zoude aanhooren. Men bragt hem daerop in zyn bed, en de actuaris las hem nu het over hem uitgesproken vonnis voor, waerby hy veroordeeld werd om met het zwaard nothoofd te worden.

Sand hoorde zyn vonnis met bedaerdheid aen, zoo dat men zelfs in zyne gelaatsrekken geene de minste verandering konde bespeuren, en, zoodra als de actuaris ophield met lezen, zeide hy, zelfs op eenen vrylyken toon, dat het over hem uitgesproken vonnis eene blyde tyding voor hem was; dat hy geene andere beslissing van zyn lot gewacht had, en reeds lang daerop voorbereid was geweest.

Toen het protokol van deze aenzegging der doodstraf opgemaakt was verzoekt Sand nog iets daerby te mogen voegen, dit werd hem toegestaan,

magt aen het bestuer, om in dien verzoenings-geest te handelen.

Dat doelwit zal misschien ook bereikt worden.

Na deze hoofd-beslissing, stemt men het reglement. Het ontwerp der voorloopige commissie wordt, met eenige wyzigingen, aangenomen.

Men gaat vervolgens over tot de benoeming van een bestuer. De voorloopige toebereidsels hietoe tamelyk lang moettende duren, hebben reeds een aantal leden, welke echter het reglement zyn bygetreden, de zael verlaten by het openen der stemming. Twee en zeventig leden namen en nog deel aen. Er is een wit briefken.

Zyn gekozen met volle meerderheid van stemmen: de heeren Snellaert, geneesheer; Van Acker, advocaat; Traets, toezieners by de Genie-school; Obrie, deurwaerder; Capiau, behanger; Van Wambeke, geneesheer; Bogaerts, Lienaar, werktuigmakers, en Van den Bossche, vleeschhouwer.

De andere stemmen werden verdeeld op een twintigtal andere kandidaten; geene dezer echter de volstrekte meerderheid bekomen hebbende, zoo zal er maendag aenstaende, ten acht ure des avonds, tot eene ballotering worden overgegaan.

Wy ontvingen mededeeling van het volgende besluit, door de talryke vergadering van maendag laetst in de *Halve Maen* gehouden:

Aengezien, in algemeene en openbare vergadering, van 30 mei 1861 door ruim tachtig bytreeders tot den Vlaemschen Bond, van alle denkwyzen, hier te Gent eene Voorloopige commissie benoemd is geworden, ten einde onder anderen een ontwerp van reglement op te stellen en ter beraedslaging voor te leggen in eene nieuwe algemeene vergadering;

Aengezien de Voorloopige Commissie, den haer opgedragen last volbrengende, haer ontwerp, met de later by tyds ingezondene wyzigingen, in druk gegeven en op 9 september laetst eene nieuwe algemeene vergadering beroepen heeft, om het reglement te stemmen en een bepaaldelyk bestuer te kiezen;

Aengezien zy, zelfs vooraleer zich tot de talryke vergadering te kunnen rigten, beleedigd, overrompeld en alle vrye, ernstige beraedslaging verhinderd is geworden, zoo dat menig vreedzaam burger, door dergelyke ongeregeldeheden geërgerd, onvrijwillig zaeke de zael verliet, en van ruim twee honderd personen, nauwelyks de helft deel nam aen eene wanordelyke, opgedrongene, door de tegenstanders voorbereide stemming;

Aengezien het ontwerp van reglement zelf, ten gronde gewygd, in een vergevorderd uer, weldra door een zesde ten hoogste, ja misschien geen dertigtal aanwezigen, ter loops gestemd werd;

Dat de besluiten, in zulke beklagelyke omstandigheden genomen, niet kunnen doorgaan voor de wettige uitdrukking van den vryen en ryp overlegden wil van al de bytreeders tot den Vlaemschen Bond;

Dat het niet strookt met den geest der instelling, ja onbestaenbaer is met het Verbond, de vrye betwisting door een bitsigen stryd tegen personen of denkwyzen te versmachten;

Willende welvoegelykheid, orde, individuele vryheid, regtmatige verdraegzaamheid in den Bond, ware verkleefheid aen de Vlaemsche Zaeke, geene onbetamelijke persoonlykheden, geene overweldiging;

De aanwezige bytreeders verklaren, dat de tweede algemeene vergadering, van 9 september laetst, niet reglematig hare werkzaamheden heeft kunnen aanvangen, en zakelek ten gevolge van den aanslag is uiteengegaan; diensvolgens de ordelyke werkzaamheden der eerste algemeene vergadering voort te zetten, en zich tot hoofd-afdeling van den Vlaemschen Bond in het kies-distrikt Gent in te rigten;

En aengezien het de pligt is van ieder waren Vlaming, en in 't algemeene belang, kleingeestige verdeeldheid te schuwen en de eendragt te betrachten, zoo mogelyk te herstellen op de grondslagen der persoonlyke waardigheid en der eerlykheid, zoo magtig de vergadering het Bestuer, indien en wanneer het zulks geraedzaam vinden zou, al de leden van het Verbond tot eene regtzinnige en vrye, algemeene betwisting uit te noodigen, en meteen uitzonderlyk het reglement, als eenvoudig ontwerp, op nieuw ter beraedslaging voor te leggen.

De Levensmiddelen.

Uit verschillende streken wordt gemeld, dat de oogst wel gelukt is.

De tydingen uit Londen gewaenen eenen grooten afslag op den prys der levensmiddelen. De tolken van den handel in Engeland zyn 't allen eens omtrent de hoedanigheid van 't nieuwe korn, dat in geheel het ryk uitmuntend is.

Het is vooral in Amerika, dat er overvloed is, en ofschoon daer alles overhoop ligt, gebeuren er niettemin groote veranderingen van graen naer Europa.

Er zyn geene redens om angstig te zyn. De oorzaak der duerte is vooral daeraen te wyten, dat men het nieuw graen als 't ware stormderhand heeft ingenomen, dewyl het graen van het verleden jaer, dat nog over was, byna niet kon verbakken worden.

Daertoe heeft ook bygedragen, dat de vroege aardappelen van de plaeg aengedaen waren. Doch de gestadige droogte heeft de late aardappelen veel goed gedaen, en men mag op eenen middenmatigen oogst van dit zoo noodzakelyk produkt rekenen.

Wat deze vrucht overigens by ons doet opslaen, is de straffingswaardige spekulatie en opkoop, die er op plaets grypen. Gelukkig kan deze opkoop niet lange duren en moeten de toevloeren uit andere streken de normale pryzen terug brengen.

Intusschentyd zullen wy den burgers aanraden, zich niet te zeer te haesten om hunnen winter-voorraed op te doen, want een groote afslag schynt onvermydelyk, zoo veel te meer daer de berigten uit Frankryk, waer men den oogst geheel onvoldoende had gezegd, thans melden, dat dezelve veel beter uitvalt dan men had durven hopen.

Men schryft uit Parys, 24 september: ik heb stellige inlichtingen willen afwachten, alvorens te schryven over de uitslagen van het gewoon jaerlyksch onderzoek over den graenoogst. Alhoewel alle verslagen nog niet ingekomen zyn, kan ik u verzekeren dat ons te kort maer eene hoeveelheid graen zal bedragen, gelyk aen een verbruik van vyftien tot twintig dagen. De handel heeft reeds een gedeelte dier leemte aangevuld, en ik kan u stellig verzekeren dat er geen gebrek aen graen zal wezen.

Men zendt voortdurend uit Engeland groote hoeveelheden granen naer Frankryk. Te Wisbech, zegt de *Globe*, gaet men 5000 kwintalen laden. Te Ipswich zyn er insgelijks groote hoeveelheden ontvangten. Geen twyfel meer, of de merkten zullen aanzienlyk bevoorraed worden. Men mag dus eene groote daling verwachten.

Men schryft uit Atrecht (Arras) 30 september: onze graenmarkt was zoodanig bevoorraed, dat men ze heeft moeten voortzetten tot 's middags. Zonder de aankomsten uit Mar-seille en Havre te tellen, heeft de haven van Duinkerken van 1 tot 19 september 128,732 hektolters tarwe en 7,764 kwintalen meel ontvangten; geen hektoliter is uitgevoerd.

Wortel-Siroop.

De boter is duur, en zal duur blyven. De reuen daarvan zyn zeer eenvoudig; de boer zal toch de boter niet meer voor 50 centiemen geven, als hy dure pachten te storten heeft; voor eene koei 600 francs betaelt, die hy vroeger voor 200 kocht; duur graen voedert in den winter, en zyne knechten en meiden grooten loon moet betalen. Men moet zich dus aen den dueren prys der boter gewennen; maer hier wordt de vraag gesteld, of de gemeene man deze kan betalen? Zeker niet. Er is echter ander vet, dat de boter kan vervangen en gezonder is, namelyk de wortel-siroop.

Elke hoeve kan eene dergelyke fabriekatie met vrucht aanbrengen, omdat maer een kapitaal van 500 fr. hoogstens daertoe noodig is: een yzeren ketel en eene houten pers met eenige kuipen: dit is alles wat men behoeft te bezitten.

De roode peen wassen overal in overvloed, en als men er eerst siroop van maekt voor dienstboden en werklieden, dan is de afval een kostelyk voeder voor het stalvee.

Men beoefene de pruisische Ryn-provincie, en men zal op alle hoeven, die maer van eenig belang zyn, siroop-persen van wortelen aantreffen, en dagelyks nog nieuwe zien bykomen, omdat ze een groot voordeel bybrengen.

Men vindt gemeenten in het Kempenland, provincie Dusseldorp, waer tot 50 zulke siroop-persen op de hoeven zyn aangebragt, en waarvan de siroop in de plaets van boter dient op brood en in soepen, en de afval aen rundvee en paerden in den winter gevoederd wordt. Zy sparen daer door boter, graen en haver. Ook in Limburg in Noord-Brabant, vooral langs den Maaskant, zyn er in alle dorpen stokeryen en persen voor wortel-siroop te maken.

Dat de boter lekkerder is, mag men niet ontkennen, maer de prys is buiten 't bereik van den gemeenen man. Wy kunnen dus den grooten boeren niet genoeg aanraden wortel-siroop-persen te plaetsen; zy zullen er zelven veel voordeel uit trekken, en eenen grooten dienst aen de werkende klassen doen, die de boter byna niet meer kunnen betalen.

BRIEFWISSELING EN REKLAMEN

Gentsche Vlaemsche Bond.

GENT, DEN 4 OCTOBER 1861.

Aen de Redactie van het Werkverbond.

HEER OPSTELLER,

In uw nummer van Zondag lest, lees ik een antwoord op mynen brief van 20 september, betrekkelyk het *Vlaemsch Verbond* en het woelige tooneel, dat men ons in de zael-Fauconnier heeft doen bywonen.

Die brief is zoo ontzaggelyk lang, en zoo hoogdravend hollandsch geschreven, dat ik hem wel dry mael heb moeten overlezen, eer ik er eenigzins wys uit kon worden; ik begryp eruit, dat de heer advocaat Julius Vuylsteke de kiezing van den 19 september als *regelmatig* wil beschouwd hebben, onder bewering dat er volstrekt geen geweld gebezigt was om de leden der voorloopige commissie, by ordelyke en geregelde stemming door onze eerste vergadering als dusdanig benoemd, uit hunne zetels te verdryven.

Geweld en geweld is twee: men kan geweldig te werk gaen, zonder eigentlyk te vechten of te slaen. By voorbeeld: men doet met geheel eene kabael eenen inval in eene vreedzame vergadering; bemagtigt zich van de eerste plaetsen; belet de lezing van het verslag der vorige zitting; schreeuwt en tiert tegen de leden des bureels die uitleggingen willen geven, endwingtdezelfen, tegen de vooraf aangekondigde dagorder, lydelyk getuigen te zyn van eene nieuwe stemming voor leden van een nieuw bureel, welk dien avond de beraedslagingen zou moeten leiden; en dit alles — wy herhalen het — zonder dat iemand anders, dan mannen van de klik, aldaer het woord kunnen nemen.

Wy vragen nu aen ieder kalm en onpartydig mensch, met welken naem men dergelyk gedrag moet bestempelen?

Maer, toegegeven dat die stemming geldig ware, dan betref ze toch maer — zoo als wy zegden — de benoeming der leden van 't bureel ter leiding der debatten voor dien avond, en geenszins de benoeming van de leden der algemeene commissie van den Gentschen *Vlaemschen Bond*. Aen de stemming van het reglement heeft niemand, behoudens welligteen enkel persoon, deel genomen van al degenen die de voorloopige commissie vroeger benoemd hadden.

In eene opvolgende vergadering hebben wy, in de afspanning de *Halve Maen*, regelmatig en na vrye beraedslaging, de volmagt der Voorloopige Commissie verlengd, en eindelyk maendag lest zyn wy op dezelfde reglematige wyze overgegaan tot de kiezing van de bestuurleden der hoofd-afdeling van den Gentschen *Vlaemschen Bond*.

Zie daer geheel de historie.

De heer Julius Vuylsteke doet verders een geheel pleidooi over liberael, katholiek, onafhankelyk, versmelting der partijen, formuul, enz. Hierop heb ik hem niet te antwoorden. De gentsche werklieden, immers de zoo talryke maetschappy tot dewelke ik behoer, willen van die doodversleten party-namen niets hooren noch weten. Even als hunne meesters, bezitten zy de vryheid, op het politieke kies-terrein, hunne staetkundige overtuiging te volgen; doch zy willen, ten geenem pryze, tot eenige *Staets-party* behooren. Zy willen *Vlaming* zyn, en krachtvol medewerken tot het herstel onzer taelgrieven, doch nooit het werktuig of den speelbal worden van eene politieke klik of koterie, welken naem zy dan ook moge voeren.

Ik volherd dus in myn reeds uitgedrukt gevoelen: zy die in den Vlaemschen Bond razen van liberael en

katholiek, zyn de ware broeders niet. Dat hy de kiezingen elk lid des Bonds werke op zyne vrienden en kennissen, in 't belang der goede zaeke; dat men deputa-tiën zende by de kandidaten der verschillende lysten, om dezeiven te doen belovendat ze in gemeenten- en provinciale Raden, in de wetgevende-Kamers, onze werkingen tot herstel onzer grieven zullen ondersteunen: goed, uitmuntend! doch in de vergadering van den *Algemeenen Vlaemschen Bond* duldten wy geen enkel woordje politiek; geene de minste party-kwestie. Wy willen daerin, als Vlaming, onafhankelyk, in ons geheel blyven. De *Vlaemsche Zaeke* is ons te dierbaer, te groot en te heilig, dan om dezelve te willen besmeuren en onteeren door de inmenging van partyzucht, en nog min van persoonlyke wraeknemingen tegen hare kloekste voorstanders, die reeds lange jaren zoo belangeloos als onvermoeid gestreden hebben voor de herwinning onzer Tael- en Volksregten.

Zie daer, heer Opsteller, myne bemerkingen op het antwoord van den heer Julius Vuylsteke.

Aenvaardt mynen welgemeenden groet.

Een Werktuigmaker, lid van den
gentschen Vlaemschen Bond.

De Fabrickwerkers te Deynze.

Gent, den 4 October 1861.

Aen den heer Opsteller van het Werkverbond,

By een uitstapken naer Deynze, voor myne persoonlyke zaken, ben ik in de gelegenheid geweest eenige inlichtingen te bekomen over den toestand der nyverheids-werkers in dat stedeken. Zoo als gekend is, bestaan aldaer eenige zyde-fabrieken, in den beginne opgerigt als model-gestichten, met onderstand van den Staet; dit wil zeggen: met het geld uit de beurzen der belasting-betalende inwoners van ons land.

De historie van sommigen dier model-fabrieken, op 's volks kosten ingerigt en jaren lang onderhouden, zou te lang zyn om daarvan in dezen brief te spreken. Wy besparen die stof voor eenen anderen keer.

Het doelwit van dit schryven is alleen om uwe aandacht te roepen op den toestand der nyverheids-werkers te Deynze, om aldus een bewys te geven, dat de gentsche werkmans en zyn weekblad *het Werkverbond* niet slechts hun eigene belangen bepleiten en verdedigen, maer ook bezorgd zyn voor hunne broeders van buiten de stad.

Welnu, heer Opsteller, gy zult nauwelyks kunnen gelooven, wat men my in Deynze verzekerd heeft.

De voortgang maekt in dat stadje zulke reuzen-schreden, dat er reeds fabriekanten zyn die, in navolging van het slechtste wat gy ooit in Gent te bestyden hadt, de onkosten van het vuur en licht in de fabriek, afhouden op den loon hunner werklieden.

Zonder moeite verstaet eenieder, wat gevoelig verlies daeruit voortkomt voor een werkers-huisgezin, en tevens welke klagen tegen die afhoudingen te Deynze en Peteghem overal zich lucht geven.

Nogtans schynen sommige heeren fabriekanten zich daerover niet veel te bekommeren; immers heeft een geloofwaardige persoon my verzekerd, dat een dier gekruksvogels stont genoeg is, in volle herberg de bedreiging te durven doen hooren, dat hy binnen kort zyn werkvolk nog 25 centiemen daegs, van hunnen zoo geringen als zuer gewonnen loon, zal afhouden.

Het komt my voor, heer Opsteller, dat die nyverheidsbaes geen menschelyk hert in zyne borst moet voelen kloppen, om aldus te spreken, laet staen te handelen.

Welhoe! op den oogenblik dat de eetwaren en alle huiselyke behoeften zoo duur zyn; dat de geringe burger en werkmans veel spyzen moeten missen, welke zy vroeger nuttigden en hoog noodig hebben voor de herstelling hunner krachten;

Op den oogenblik dat niet alleen de kleine burger en de werkmans, maer ook alle weldeakende lieden, den naderenden winter met angstige oogen te gemoet zien, en den hemel bidden en sneeken om eene gunstige tydsverandering, aengezien de werkloos geenszins in evenredigheid is: met de schreeuwend hooge pryzen der levensmiddelen: Op zulken oogenblik zou men durven spreken van vermindering, van afhouding op den loon der werklieden! roept dit geene wraek voor God?

Zie daer, heer Opsteller, wat ik u te zeggen had over den toestand der fabriekwerkers in Deynze. Ik hoop dat de bedoelde fabrikant aldaer tot betere en menschlieverder gevoelens zal komen opzigts zyn werkvolk, en aldus toonen dat het ware liberalismus niet bestaat in ronkende woorden en hevige nitvallen tegen kerk en priesters, maer in de betrachtting der broedermin; in de ware christelyke liefdadigheid en vaderlyke genegenheid opzigts zyne werklieden, aen wier arbeid hy grootendeels zyne welvaart verschuldigd is.

Aenvaardt, heer Opsteller, vooraf myne dankzegging en myne opregte groetenis.

Een Gentschen Werkman.

GENT, 5 OCTOBER.

De afslag der granen duert voort op de voornaemste markten onzes lands. De laetste berigten uit Londen en Parys melden insgelijks nieuwe prysverminderingen op tarwe, rogge en aardappels.

Er is geen twyfel aen, dat de granen, en by gevolg de aardappels, ook op de gentsche markt gevoelig in prys zullen dalen. Dus dat men zich mag gerust stellen, en nog niet te haestig moet wezen voor de winter provisien op te doen.

Met genoegen vernemen wy dat er elke week een groot gedeelte der lading van de engelsche stoomboot *Dewa*, kap. Lamplough, bestaat in aardappelen, naer het schynt, van goede hoedanigheid. Ongetwyfeld zal zulks bydragen om onze merkten alhier te doen dalen.

Ter merkt van Dendermonde, is maendag lest de tarwe 17 francs en de rogge twee francs per 130 liters afgeslagen.

Ter merkt van Geeraardsbergen zyn ook de pryzen der tarwe en mastelein afgeslagen.

De bureelen van het politie-kommissariaet van den vyfden wyk (St. Pieters), zyn overgebragt in de Savenestraet, n° 54.

Ter gelegenheid van Akkerghem-kermis, zal de Maetschappy: *Voor Kunst en Moedertael*, in haer lokaal, Estaminet den Karpel, Annonciades-raet, N° 12, luisterryke danspartyen geven, de zonnagen 13 en 20 oktober, om 8 ure des avonds.

Persoonen, vreemd aen de maetschappy, zullen er toegang hebben, mits een inkom-geld van 25 centiemen.

— Woensdag aenstaende, om 8 ure van den avond, zal de reeds gunstig alhier gekende mimiek, Charles de Flagny, eene zeer aantrekkelijke zitting houden in den Estaminet den Karpel, Annonciade-stræet, N° 12, waerop hy verscheidene nieuwe voorstellingen zal geven.

— De heer A. Verschaffelt, bloemist, heeft in de planten-expositie te Parys den eereprys behaald (gegeven door graaf Morny) voor zyne verzameling van nieuw ingevoerde planten.

— Ziet hier de officiële uitslag der nationale prys-schietsing voor de burgerwacht te Brussel, aengaende Gent:

Ifanterie — Bepaalde schijf. — Roozen.

12° Prys Gustaaf Ghyselink; 17° Jakob Dielman; 18° Hippoliet van Goethem; 41° Filip Voetweg; 46° Theodor de Clercq; 51° Bernard Aerschots en 59° Andr. Renotte.

De artillerij der Gentsche Burgerwacht heeft twee pryzen behaald op de vaste en vrywillige schyven.

— De *Moniteur* van heden kondigt het koninklyk besluit af, hetwelk bepaelt dat in de gentsche Burgerwacht eene kompanie Jagers-karabyniers wordt ingerigt, ten getalle van hoogstens 75 man, en waerby de veldbattery der zelfde Burgerwacht zal ingerigt worden tot gemonteerde battery, van 150 man.

— De milicianen der klassen van 1859 en 1860 leveren thans by het depot van hun regement hunne wapens in, en worden in verlof naer hunne haerdsteden gezonden.

— De gouverneur onzer provincie heeft aen de plaatselyke besturen het gegeven bevel aen de bureelen van weldadigheid herinnerd, om zich te onthouden van het schandelyk gebruik dat in eenige gemeenten plaats had, van krachtelooze behoeftige weeskinderen by openbare aanbestedingen aen den minstbiedenden in opvoeding te plaatsen. Elkeen moet dien maatregel toezien.

— Vrydag laetst heeft de begrafenis plaats gehad van 't lyk des heeren Scheidweiler, leeraer aen 't hofbouwkundig gesticht, te Gentbrugge. Talryke vrienden des overledenen, behorende tot al de standen, professors aen de Hoogeschool, leden des Gemeenteraeds, hofbouwkundigen, oud-leerlingen van het gesticht en de commissie-leden, de tegenwoordige leerlingen, allen in rouw, de bestuurders der school, enz., hebben het lyk naer de hoofdkerk en naer het kerkhof bygeleid, alwaer verscheidene zielroerende redevoeringen zyn uitgesproken.

— De gazetten vertellen dat er eene staert-ster of komeet met drie staerten aen den hemel ten voorschyn komt! Wat mag dat beteekenen? Dat zal zeker ter eere van Napoleon III zyn! drie staerten, Napoleon drie... ja dat's vast zoo!

— Men schryft uit Charleroi, 4 oktober: by het verrigten der ardewerken aen den boord van het bosch van Montplaisir, heeft men verschillende grafsteden gevonden, welke men veronderstelt nog van de Romeinen herkomstig te zyn, en waerin men urnen, medaliën, wapens, enz. heeft gevonden. Deze grafsteden waren zooals alle romeinsche grafsteden, met een dubbelen muur gesloten.

— De beschuldigten der beruchte dieven- en moordenaersbende van Samber en Maas zyn ten getalle van 12; verscheidenen hunner zyn reeds veroordeeld geweest. Iets wat men niet weet, is dat die bende door drie schelmen in de gevangenis van Namen is ingerigt. Onmiddellyk na hunne vrystelling had de diefstal by den heer Waret plaats, welke aen elk hunner 1800 fr. opbragt. Van dan af, is hunne bende van dag tot dag aengegroeid.

— Twee of drie der beschuldigten worden voor misdaden van betrekkelijk weinig belang vervolgd; allen waren er niet by tegenwoordig, als zy, wat zy eene zaak noemden, gingen ondernemen. Wanneer de dag bepaeld was voor den een of anderen diefstal, of als dan een der booswichten eene kennis tegenkwam, gingen zy onmiddellyk uiteen en de uitvoering van het schelmstuk werd eenige dagen uitgesteld. Dank aen die voorzorgen, als ook aen de omstandigheid dat niet een hunner het arrondissement bewoonde, is het te wyten dat zy zoolang aen al de opsporingen der politie ontsapt zyn.

Schier al de bandieten bekennen hunne misdaden, iets wat de taek van het Assisen-hof merkelyk zal verminderen; niettemin zullen de debatten wel de belangrykste zyn welke in eene halve eeuw de regterlyke jaarboeken hebben opgeleverd.

— De beschuldigde behooren tot de mindere klassen der samenleving. Zy hebben allen, behalve Rabat, een vernuftig voorkomen. Hunne gelaetstrekken zyn over het algemeen zeer ruw en drukken een' krachtigen wil uit; daerby zyn zy allen in de beste levensjaren.

BRUSSEL.

Te Brussel wordt zooveel vreemd graen toegevoerd, dat er meer dan twee francs daling is gekomen op den hektoliter tarwe.

— Twee behangers-gasten, wonende te Brussel, zyn door den politie-kommissaris van St. Joost-ten-Noode aengehouden onder betigting van juweelen-diefte, begaen ten nadeele van baron Von Hügel, afgezant van Oostenryk, wonende achter het Observatorium. Deze diefte, welke eerst tamelyk geheimzinnig scheen, heeft tot talryke en zeer moeilijke navorschingen aanleiding gegeven, want vele werklieden hadden in dat hotel gearbeid. De opzoekingen van den politie-kommissaris hebben niet alleen de aanhouding der pligtigen, maer ook den aanslag der gestolen juweelen tot gevolg gehad.

ANTWERPEN.

Eenigen tyd geleden werd door de dekoratie-schilder-bazen een voorbeeld van bezorgdheid voor hunne werklieden gegeven, welk van de lofwaardigste inzigten getuigt. Zy hebben namelyk eene maatschappij gesticht voor het patrooneren hunner werklieden, zonder stoffelyk als zedelyk oogpunt. De eerste vrucht dezer vereeniging, is eene verhooging van het dagloon der arbeiders geweest. Het voorbeeld, door de voornoemde bazen gegeven, schynt by de werklieden van andere steden verlangens te hebben opgewekt, die het gemaklyk is te begrypen, zoo al niet te voldoen zyn. Onder anderen hebben de meeste timmerlieden en schrynwerkers een genootschap gevormd, waer van het doel is voor deze werklieden insgelyks eene verhooging van dagloon te bekomen.

— Eene specie van dwaze Madam, wy weten niet of 't eene Sinjorin is, kreeg het in haer loofd van naer Brussel te gaen om de September-Feesten te gaen zien. Dat had ze nog noodig, de teutebel! In Brussel gaapte zy rond als een aep, of quetteerde als eene botervlieg, dit wil zeggen ze liep op hare teenen en schudde en draaide met hare achter-kwartieren volgens den nieuwen *chik*. Jongens! de madam had zoo een plezier! En als dan een officier of dito goudvink zyn glaeske of venster in zyn oogzette om naer de madam te loeren, dan krolde haer wipneuske dat men 't zag. De dwaze madam had eene kabas by zich, waerin een sommeke stak van 1300 fr., en aen den hals droeg zy

eene schoone lange gouden ketting. Dit stak de gauwdieven de oogen uit, en ze volgden de madam tot aen de statie waer veel gedraug was. En terwyl de madam haer oog liet hangen op eenen knappen officier met een klein kneveltje en een spinnekoppens-lyf, staken de gauwdieven hunne kromme vingers uit naer den kabas en de gouden ketting, en eer de ligtzinnige teutebel het gewaar wierd, waren kabas en ketting gaen vliegen! Oei, oei! wat verdriet! sumpen zuchten en lamenteerden waren troef, maer de kabas met de 1300 fr. en de gouden ketting kwamen daerdoor niet terug. — Die madam zal voor haer heel leven lang genezen zyn van de September-ziekte. En hoe het met mynheer haren man zal afgeloopen zyn, toen zy te huis kwam, dat weet de lieve Hemel!

— Onder de punten, dynsdag in onze koophandel-kamer behandeld, telt men een tarief, betrekkelijk het vervoer op den Staets-zyeren weg en Groot-Luxemburg. De kamer geeft een voordeeladvies over de afschaffing van regten, den scheepsbouw betrekkelijk; zy ondersteunt het voorstel van eene brug op den Ryn by Dusseldorf te maken; als ook de aanvraag van hier ter stede meer douanen te hebben gelast met het ontladen den graanschepen te bewaken. Twee leden werden afgevaardigd, om deel te maken van de commissie, ter onderzoek van het ontwerp om de koolbassyns van Henegouwen met Brussel en Antwerpen te verbinden.

BERGEN.

Een bloedig tooneel heeft te Montigny-lez-Lens eene groote ontsteltenis te weeg gebracht. Een pachter uit de omstreken had met zyne vrouw eenen twist gehad, en met vrees van wat al te gevoelige teekens zynen liefde te ontvangen, was zy uit het huis gevlugt. In eene hevige gramschap, de schrikkelijke bedreigingen uitbrengende, was hy haer achterna gesnel, en eenige oogenblikken nadien zag men hem in eene herberg komen, de oogen verwilderd, de kleeding in wanorde en zyne handen met bloed besmeurd; hy had gansch het voorkomen van eenen man die eene misdaed heeft gepleegd.

Men liep aenstonds naer zyn huis, om aen het ongelukkig slagtoffer hulp te brengen, indien het nog tyd was. Maer, eilaes! op eenige schreden van de woning gekomen, trad eenieder verschrikt achteruit! een lyk met ontelbare mesteken doorboord lag in eenen plas bloed! Het was een schoon... verken, waerop de echtgenoot zyne gramschap had uitgewerkt.

BUITENLANDSCH NIEUWS.

FRANKRYK.

De gemeenteraad van Lyon heeft eene som van 600,000 francs gestemd, ten einde werkplaatsen voor de werklieden zonder bezigheid te openen. Te oordeelen naer dit cyffer, moet het getal ledigstaande werklieden te Lyon zeer groot zyn.

— De arrondissementsraad van Clermont (Oise) heeft den wensch geuit dat de herbergschulden gelyk gesteld worden met de spelschulden, waervoor er geene regterlyke vervolging is.

PRUISEN.

Men schryft uit Berlyn, den 2 oktober: *De Allgemeine Zeitung* kondigt nu aen, dat Koning Wilhelm I, den 6 oktober, zich begeven zal naer het kasteel van Compiègne, ten einde den Keizer der Franschen het bezoek weder te brengen, welk deze hem 't verleden jaar in Baden heeft gedaan.

Graef Pourtales, de minister Von Bernstorff en veel generaels zullen den Koning vergezellen.

— Naer men verneemt, zullen vele vreemde Vorsten de krooning des Konings bywonen. Thans is reeds bekend, dat de volgende die plegtigheid zullen opluisteren door hunne tegenwoordigheid: de Grootvorst-troonopvolger van Rusland, de Aertshertog Max van Oostenryk, de prins van Wallis, de Kroonprins van Saksen, prins Luitpold van Beijeren, de groot Hertogen van Baden, Weimar, Oldenburg en Mecklenburg-Schwerin, de hertog van Coburg-Gotha en de erfprins van Meiningen.

TOSKANEN.

Menschryft uit Florencie, den 29 september:

KONGRES DER WERKERS-MAETSCHAPPYEN.

Het algemeen kongres der werkers-maetschappyyen heeft heden zyne eerste zitting gehouden.

Mordini heeft aen de vergadering voorgesteld te verklaren, dat zy zich ook met staetkundige onderwerpen bezig zal houden, ten einde magtig genoeg te zyn om weerstand te bieden aen het Staetsbestuur, in geval het iets zou willen doen strydig met het geluk der natie, by voorbeeld den afstand van Sardinie.

Dit voorstel heeft een algemeen gemor verwekt, en de meerderheid der afgevaardigten heeft daertegen geprotesteerd.

Mordini heeft dan, na eenen hevigen uitval, die hem tot de orde deed roepen, zyn voorstel gewyzigd, welk met 72 tegen 30 stemmen aenvaard is.

Eenige leden hebben zich by de stemming onthouden, omreden zy meenden dat de vergadering buiten hare zending was getreden, welke alleenlyk bestaat in bemoeijing met de instellingen van wederzydschen onderstand.

ENGELAND.

Men beweert dat Frankryk zyne bewapeningen ter zee niet zal staken, voor het dertig gepantserde oorlogschepen bezitte. Wy zouden er dus zestig moeten hebben. Op de werven van de Teems heeft men nu de kiel gelegd van een nieuw gepantserde oorlogschip, welk 12 1/2 miljoen francs zal kosten.

Zulke zestig gepantserde schepen zullen, volgens de opgemaakte plans en begroofig, ons komen te staen aen 30 miljoen pond sterling of 750 miljoen francs.

Langs de zeekusten, tegenover Frankryk, duren de land-versterkingen onafgebroken voort. Aldaer werpt men verschansingen op met batterryen van zwaer groef-geschut. Sheernes, Medway en Chattam zyn reeds ongenaekbaer voor den vyand.

KERKELYKE STATEN.

Men schryft uit Rome, den 2 oktober: In het Consistorie, gister door den Paus gehouden, zyn t ot Kardinalen benoemd de aertsbisdommen van Chambéry, Burgos, Compost, de bisschop van Viterbo, de noncius Sacconi, pater Panebianco en de prelaat Guaglia. Tegerlyker tyd met de hier bovengenoemde, zoet de patriarch van Venetie met het purper zyn bekleed, waer het berigt van zyn overlyden niet medegedeeld.

AMERIKA.

NIEUWE VELDSLAG.

Men schryft uit Londen, 29 september:

By *Reuter* zyn tydingen uit New-York ontvangen, gedagteekend 19 september.

Een veldslag heeft plaats gehad te Lexington, in den Missouri.

Generael Price, die den kolonel Mullegan in zyne verschansingen aengetast had, is terug geslagen.

Men schat het verlies van het bondsleger op 4000 manschappen, en dat der verbondenen op 800.

De spaensche minister-gezant heeft het gerucht doen logenstraffen dat de kapitein-generael van Cuba de vlag der opstandelyke Zuiderlingen erkend had.

De wetgevende vergadering der Separatisten van Maryland is ontbonden.

BURGERSTAND DER STAD GENT.

HUWELYKEN.

Van den 26 September tot den 2 October.

Nikolaes Donny, leeraer by 't koninkl. Atheneum te Arien, en Hortensia Lemoine, z. b. akkergerestr.

Jakob Trouvé, 61 j. koperslager, roode torenstr. met Rosalie de Kerkelaere, 56 j. winkel. brabandam.

Polidoor Maeterlinek, z. b. geldmunt, met Mathilda vanden Bossche, z. b. kortrykscheestr.

Diemeed Claeyns, 22 j. z. b. bennestege, met Eulodia Bruneel, 22 j. z. b. hoogp.

Polymie Lebrun, schilder, onderbergen, met Melania Bourgeois, z. b. hoogp.

Adolf Eggermont, 29 j. klerk, heuvelp. met Maria Michiels, 24 j. z. b. wellinkstr.

Jan De Clercq, 21 j. ondernemer, St. Pietersnieuwstr. met Maria de Leersnyder, 20 j. hoogp.

Karel de Buck, 20 j. fab. zoutsteeg, met Paulina van Liefde, 19 j. fab. kortrykscheestr.

Desideré de Boever, 56 j. landb. te Melsen, met Victoria Rouckhout, 55 j. dienstm. veldstr.

Pieter Verhuygen, 20 j. ajusteerder, S. Lievenstr. en Stefania de Corte, 22 j. strykster, raepstr.

Augustyn Vacreman, 53 j. wever, S. Lievenstr. en Angelina Campens, 58 j. mutsem.

Jan Poelman, 57 j. koetsier, savaenstr. met Maria Hebberecht, 53 j. kamenier.

Jan Criel, 45 koetsier, justicieplaats, met Rosalie Landuyt, 56 j. keukenmeid, volderstr.

Hendrik de Brouwer, 25 j. kuiper, antwerpschep. met Sabina Waerwyck, 22 j. fab.

Karel Thienpont, 26 j. zadelmaker, St. Katarinastr. met Eugenia de Schepper, 29 j. burduerster.

Geboorten van den 29 September tot den 4 October.

Van het mannelyk geslacht 43) Totaal 74.

Van het vrouwelyk geslacht 51)

Sterfgevallen van den 29 September tot den 4 October.

Polydoor Veesaert, 27 j. priester, St. Amandstr.

Cecilia Croin, huisvr. de Mette, 56 j. kanonikstr.

Modest van Vlaenderen, 28 j. mandem. augustynenk.

Rosalie Demoor, huisvr. de Winne, 55 j. Vander Brugghesteeg.

Ferdinand Fishbach, 42 j. timmerman, gewat.

Jan Piersens, 66 j. z. b. godshuis.

Saphia Marisal, huisvr. van Manssaert, 67 j. waterpoort.

Helena Prodins, huisvr. Duchausoi, 78 j. St. Antoniusk.

Pieter de Volder, 47 j. dagl. coupeure.

Anastacia Desmet, huisvr. d'Hondt, 55 j. molenaerstr.

Melania Goeze, 47 j. z. van liefde.

Ursula Versyp, huisvr. de Backer, 29 j. b. de brugschep.

Karel Beeckman, 26 j. dagl. palingshuizen.

Anna Veys, huisvr. Joos de Ter Beerst, 55 j. pouillemarkt.

Ferdinand Cassoret, 55 j. rydtuigsschilder. kraenlei.

Benedikt Metander, 27 j. dagl. abeelstr.

Paulina Baele, 18 j. kantw. b. de heuvelp.

Frans Gekiere, 65 j. z. b. palingstr.

Katharina de Nye, 25 j. kantw. doornstr.

Maria Aerst, 15 j. z. b. hofstr.

Pauwel de Zutter, 69 j. dagl. palingstr.

Frans Marex, 45 j. fabr. b. de sassechep.

Maria Spilthooren, huisvr. Caspele, 51 j. S. Antoniuskaei.

Petronella Fyn, wed. Rullens, 97 j. id.

Christina Roucourt, wed. Jousé, 89 j. id.

Lieven de Moor, 74 j. dagl. byloke.

45 kinderen onder de 7 jaren,

MARKTBERIGT VAN GENT VAN 4 DEZER.

De tarwe van goede hoedanigheid, schaersch ter markt, was zeer gelust, en bleef aen den prys per verledene week; de rogge, die zeer overvloedig was aengevoerd, werd verkocht met eenen afslag van 1 franc per hektoliter.

De handel in andere granen was kalm.

De pryzen der vette zaden en olieën waren flauw.

De boter gold 2 fr. 36 tot 2 fr. 55 den kilo.

De middenprys der 25 eijers bedroeg 1 fr. 91.

Onze vlammarkt is weder belangryk geworden, zoo onder betrek van soort als van hoeveelheid.

De pryzen bleven onveranderd, en alles was op een uer verkocht.

De lynwaedmarkt begint thans om 9 ure, en de vlammarkt om 8 ure.

Met de ingaende week zullen het gebuideld tarwen- en het roggenbrood eenen centiem den kilo in pryzen verminderen. Het ongebudeld tarwenbrood blijft aen den loopenden pegel.

Het koeijenvleesch is ter beestenmarkt afgeslagen.

Middenprys der granen op de Gentsche Merkten.

4 cr hektoliter	27 september.	4 oktober.
Witte tarwe	27 82 a — —	28 27 a — —
Rode id.	29 2 a — —	28 84 a — —
Rogge	19 25 a — —	16 72 a — —
Geerst	14 9 a — —	15 59 a — —
Bockweit	16 2 a — —	15 80 a — —
haver	9 78 a — —	9 87 a — —
Aerdappelen, 100 k.	11 — a — —	11 — a — —

BROODZETTING.

Van den 4 om in te gaen den 6 oktober.

1 Kilo brood enkel tarwe gebuid	fr. 0 45
1 Kilo brood enkel tarwe ongebuidd.	" 0 56
1 Kilo rogge.	" 0 22

TE HUREN VERSCHIEDEN WERKMANS-HUIZEN OP DEN DOK,

Tegen de Fabriek van Mr Hosten.

Zich te bevragen by de Gebroeders TYTGAT, S^o Jans-Veste, n° 7, te Gent.

F. BOGAERTS, drukker, Pré-aux-Clercs, by het Groot Vleeschhuis.